

Oikaisuvaatimus Pelkosenniemen kunnan rakennustarkastajan toimenpidelupa päätökseen lupatunnus 23-0001-T (5.1.2023)

YTLTK 23.01.2023 § 10
56/11.01.04/2023

Väliaikainen toimenpidelupa olemassa olevien rakennustarvikkeiden varastointiin tilalla KESKIPYHÄ (583-403-1-222), osoitteessa Haapaharjuntie 90. Varastoiminen sallitaan 31.12.2023 saakka.

Ympäristönsuojeluviranomaisen otti lausunnossaan (**liite 6**) kantaa toimenpidelupahakemukseen, eikä puoltanut luvan (**liite 7**) myöntämistä. Myönnetty toimenpidelupa on monella tapaa ristiriidassa toimintaa koskevan lainsäädännön kanssa.

Toimenpideluvan mukainen rakennustarvikkeiden säilyttäminen alueella ei ole mahdollista aluetta koskevan kaavoituksen mukaan.

Alue on kaavoitettu Pyhä-Luosto-yleiskaavan osa-alue 6 (Pyhäjärven kylän alue) merkinnällä EO/V ja (RA). Kaava on hyväksytty Pelkosenniemen kunnanvaltuustossa 31.5.2017 § 30. Merkintä EO/V tarkoittaa maa-ainesten ottoaluetta ja siihen liittyvä määräys kuuluu seuraavasti: Maa-ainesten ottoalue, joka ottamisen päätyttyä maisemoidaan ja istutetaan lähiympäristöön sopeutuvaksi virkistysalueeksi. Alueella sijaitseva törmäpääskykolonia tulee säilyttää maisemoinnin yhteydessä. Merkitä (RA) tarkoittaa yhdyskuntarakenteen mahdollista laajenemisaluetta ja siihen liittyvä määräys kuuluu seuraavasti: Alueen rakentaminen edellyttää uuden yleiskaavan tai asemakaavan laatimista alueen nykyisen käyttötarkoituksen päättyessä.

Maankäyttö- ja rakennuslain (1999/132) 43 §:n mukaan lupaa rakennuksen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista. Edelleen saman lain 138 §:n mukaan siltä osin kuin on tarpeen toimenpiteen maankäytöllisten ja ympäristöllisten vaikutusten arvioimiseksi toimenpidelupaa ratkaistaessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä rakennuslupan edellytyksistä 72, 135, 136 ja 137 §:ssä sekä rakennuskielloista säädetään. Lisäksi maankäyttö- ja rakennuslain 169 §:n mukaan varastointi ulkosalla on järjestettävä niin, ettei se turmele tieltä tai muulta yleiseltä kulkuväylältä tai alueelta näkyvää maisemaa taikka häiritse ympäröivää asutusta.

Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojelu on saanut useita ilmoituksia ja yhteydenottoja liittyen alueella säilytettäviin toimenpideluvan mukaisiin rakennustarvikkeisiin. Näiden ilmoitusten ja yhteydenottojen mukaan alueella harjoitettava toiminta häiritsee ympäröivää asutusta ja turmelee maisemaa. Alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee vapaa-ajan, sekä vakituisen asumisen kiinteistöjä. Asukkaiden kulku kiinteistöille tapahtuu toimenpideluvan mukaisen alueen läpi kulkevan tien kautta.

Yleisesti maisemoimatonta maa-ainosaluetta tai rakennustarvikkeiden ulkovarastointia ei pidetä viihtyisän näköisenä. Siten varastointi ja ottoalueen maisemoimattomuus vertautuu ympäristön pilaantumiseen yleisen viihtyisyyden vähentymisenä (ympäristönsuojelulaki 527/2014 5 §). Maisemahaitan lisäksi yleiseen viihtyisyyden vähentymiseen vaikuttavat alueella tehtävien konetöiden aiheuttamat melu- ja valopäästöt (YSL 5 §). Viihtyisyyden vähentymistä tulee verrata siihen, että alue on kaavoitettu maa-ainesten oton jälkeen virkistysalueeksi.

Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen alueelle aiemmin tekemien jäte- ja maa-ainelain mukaisten tarkastusten (tarkastuskertomukset liitteenä 8) perusteella toimenpidelupahakemuksessa lueteltuja esineitä on sijoitettu kiinteistöllä sekä päättyneen maa-aineluvan mukaiselle ottoalueelle, että Haapaharjuntien eteläpuolelle kiinteistön länsireunalle.

Tavarat on siirrettävä pois päättyneen maa-aineluvan ottoalueelta, jotta sen maisemointi- ja kunnostustyöt voidaan suorittaa maa-aineluvassa määritetyllä tavalla. Veljekset Karjalainen Oy:n maa-aineluvan voimassa olo on päättynyt 28.8.2018, tämä osaltaan on ristiriidassa Pelkosenniemen kunnan rakennustarkastajan myöntämän toimenpideluvan kanssa, koska se haittaa alueen maisemoinnin ja kunnostustöiden suorittamista. Veljekset Karjalainen Oy:lle myönnetyn maa-ainesten ottoluvassa esitettyjen määräysten mukaisesti, olisi yrityksen tullut suorittaa kunnostus- ja maisemointityöt loppuun ennen kuin maa-aines lupa päättyy.

Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimittanut Veljekset Karjalainen Oy:lle kuulemiskirjeen koskien maa-ainelain 14 §:n mukaisen määräyksen antamista Haapaharjun maa-aineluvassa maisemoinnin loppuunsaattamiseksi. Lisäksi Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on antanut jätelain (646/2011) 126 §:n mukaisen määräyksen (ympterveltk 4.2.2021 § 10), jolla Veljekset Karjalainen Oy on veloitettu siivoamaan kiinteistö Keskipyhä sinne varastoiduista esineistä sakon uhalla.

Ensisijaisesti puretuista rakennuksista ja purkutyömailta syntyvä materiaali luokitellaan jätteeksi. Lainsäädäntö pyrkii kannustamaan syntyvän rakennusjätteen hyödyntämistä siten, että mahdollisimman paljon materiaalia voitaisiin hyödyntää uudelleen. Tässä tapauksessa kuitenkin purettu teollisuushalli on ollut kiinteistöllä vuodesta 2009 lähtien. Sen ympärillä kasvaa nuorta puustoa ja sen hyödyntämis- potentiaalia rakentamisessa ei voida enää pitää merkittävänä. Purettu teollisuushalli muun materiaalin ohella voidaan luokitella jätteeksi sen jälkeen, kun ne on poistettu käytöstä (Jätelaki 646/2011 5 §).

Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä 26 §:n mukaan tavaraa tai romua ei saa varastoida kiinteistöllä siten, että siitä aiheutuu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai kohtuutonta haittaa naapureille.

Valmistelija	Ympäristötarkastaja Kaisa Soppela, 040 520 3162
Esittelijä	Ympäristötarkastaja Soppela Kaisa Kemijärvi
Päätösehdotus	Ympäristöterveyslautakunta vaatii oikaisua Pelkosenniemen kunnan rakennustarkastajan toimenpidelupapäätökseen lupatunnus 23-0001-T (5.1.2023). Oikaisuvaatimuksella vaaditaan myönnetyn toimenpideluvanluvan kumoamista, jotta Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi jatkaa maa-ainelain sekä jätelain mukaista maisemoinnin loppuunsaattamista tilalla KESKIPYHÄ (583-403-1-222), osoitteessa Haapaharjuntie 90.

Muutettu päätösehdotus:

Ympäristöterveyslautakunta vaatii toimenpideluvan (lupatunnus 23-0001-T 5.1.2023) kumoamista liitteen mukaisella oikaisuvaatimuksella. Toimenpideluvanluvan kumoamista vaaditaan, koska lupa on alueen yleiskaavan vastainen sekä ristiriidassa maankäyttö- ja rakennuslain, ympäristönsuojelulain sekä Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojelumääräysten kanssa.

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.